

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра дизайну

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ОК.07 МЕНЕДЖМЕНТ В ГАЛУЗІ МИСТЕЦТВА

Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Спеціальність	<u>022 Дизайн</u>
Назва освітньої програми	<u>Дизайн</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доктор мистецтвознавства Татарнікова Анжеліка Анатоліївна	+38067-275-15-47	angelikatatarnikova75@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Менеджмент в галузі мистецтва у XXI столітті розуміється не тільки як управління установами культури і мистецтва, а свідомою діяльністю, спрямованою на регулювання процесів в художній сфері та вплив на економічну, політичну, соціальну і духовну складову життя суспільства. Сучасна дизайн-освіта спрямована на формування фахівця, який є носієм культурних цінностей та здатний до продуктивної художньо-творчої діяльності. Пошук моделі арт-менеджера, адекватного сучасному типу культури і відповідного новому етапу розвитку цивілізації, становить найактуальнішу проблему сучасного мистецького менеджменту.

Дисципліна «Менеджмент в галузі мистецтва» належить до циклу обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми (ОПП) спеціальності 022 Дизайн та відіграє важливу роль у професійній підготовці здобувачів на другому (магістерському) рівні, оскільки: розширює загальний культурний кругозір, сприяє формуванню наукового світогляду в системі управлінської діяльності, формує готовність до систематичної самоосвіти.

Освітня мета курсу «Менеджмент в галузі мистецтва» передбачає формування у здобувачів сучасного мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту соціокультурної діяльності; набуття компетентностей необхідних для глибокого розуміння теоретичних засад і практичних аспектів управління в сфері культури і мистецтва; формування здатності створювати і генерувати новітні ідеї в галузі сучасного дизайну з метою збереження, поширення і популяризації проектно-художньої діяльності, культурних цінностей, підвищення культурного рівня населення України.

Передумови для вивчення дисципліни: «Філософія мистецтва», «Дизайн виставок та масових заходів», «Управління дизайн-проектами».

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

У процесі реалізації програми дисципліни «Менеджмент в галузі мистецтва» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проектами.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

СК 4. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну

СК 8. Здатність вести ефективну економічну діяльність у сфері дизайну.

СК 10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.

Навчальна дисципліна «Менеджмент в галузі мистецтва» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

ПРН 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 5. Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту.

ПРН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

ПРН 12. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПРН 16. Формувати дизайн-маркетингову стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів і послуг) на внутрішньому та глобальному ринках.

ПРН 18. Планувати професійну діяльність у сфері дизайну відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку; провадити підприємницьку діяльність у сфері дизайну

ПРН 19. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у дизайнерську практику; виявляти практичні та теоретичні особливості.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу			
ЄКТС	Всього годин	Лекційні	Практичні (семінарські)	Самостійна робота	Курс (рік навчання)	Семестр	Форма навчання	Обов'язкова / вибіркова
4	120	28	28	64	1	2	денна	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	у тому числі		
Лекції		Практичні семінарські	самостійна робота	
Модуль 1. Менеджмент як наука, практика, мистецтво:				
Тема 1. Сутність, основні поняття та методологічні основи менеджменту.	10	2	2	6
Тема 2. Історія розвитку теорії та практики менеджменту.	10	2	2	6
Тема 3. Особливості менеджменту в галузі культури і мистецтва.	16	4	4	8
Тема 4. Компетентність сучасного менеджера в мистецькій сфері.	10	2	2	6
Тема 5. Арт-менеджмент в Україні: специфічні риси становлення і розвитку.	10	2	2	6
Модуль 2. Функції та технології менеджменту:				
Тема 6. Основні функції менеджменту: планування, організація, мотивація, контроль, координація.	14	4	4	6
Тема 7. Технології фандрейзінгу у сфері культури і мистецтва.	10	2	2	6
Тема 8. Керівництво і лідерство.	14	4	4	6
Тема 9. Менеджмент окремих сфер культури і мистецтва.	16	4	4	8
Тема 10. Тенденції сучасного дизайн-менеджменту.	10	2	2	6
Усього годин	120	28	28	64

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Дисципліна «Менеджмент в галузі мистецтва» забезпечена навчально-методичним матеріалом за темами для виконання практичної та самостійної роботи, методичними рекомендаціями до виконання завдань, рекомендованою (основною і додатковою) літературою, зокрема в електронному вигляді, розроблені критерії оцінювання. Освітній процес відбувається в аудиторіях, що забезпечені доступом до Інтернет-мережі з використанням сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання (комп'ютери, мультимедійна дошка, проектор), інформаційних систем (веб-сайт університету, он-лайн сервіс і ресурси бібліотечних каталогів, репозитарій).

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Менеджмент в галузі мистецтва» включаються:

1. Опрацювання інформаційних джерел відповідно до зазначених у програмі тем.
2. Виконання завдань до практичних, семінарських занять.
3. Опрацювання матеріалу, що винесений на самостійне вивчення.
4. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
5. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної роботи	Форми самостійної роботи
<p>Тема 1. Сутність, основні поняття та методологічні основи менеджменту: Менеджмент як наука III тисячоліття. Менеджмент як практика та мистецтво. Предмет, мета, завдання та функції дисципліни «Менеджмент в галузі мистецтва».</p>	<p>Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення</p>
<p>Тема 2. Історія розвитку теорії та практики менеджменту: Передумови виникнення науки управління. Провідні школи наукового управління.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, аналіз текстових документів, підготовка до практикуму</p>
<p>Тема 3. Особливості менеджменту в галузі культури і мистецтва: Сфера культури як сфера послуг. Сучасні світові арт-індустрії. Арт-ринок як сучасна система. Взаємодія державних органів та некомерційних організацій в мистецькій сфері.</p>	<p>Підготовка доповіді, реферату, презентації</p>
<p>Тема 4. Компетентність сучасного менеджера в мистецькій сфері: Арт-менеджер як керівник творчого проекту. Робота з персоналом у сфері культури і мистецтва. Мотивація спонсорства, патронажу та благодійності у сфері мистецтва.</p>	<p>Підготовка контрольних робіт, завдань за заданою тематикою</p>
<p>Тема 5. Арт-менеджмент в Україні: специфічні риси становлення і розвитку. Сучасні моделі менеджменту в Україні. Арт-ринок в Україні.</p>	<p>Опрацювання отриманого матеріалу, аналіз текстових документів, підготовка до практикуму</p>
<p>Тема 6. Основні функції менеджменту: Планування як загальна функція менеджменту. Організування як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Контролювання як загальна функція менеджменту. Регулювання як загальна функція менеджменту.</p>	<p>Підготовка аналітичного есе, робота з лекційним матеріалом</p>
<p>Тема 7. Технології фандрейзінгу у сфері культури і мистецтва: Спонсорство, патронаж та благодійність у мистецькій сфері. Інформаційне забезпечення фандрейзінгу.</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття Зіставити різні погляди на основні проблеми даної теми</p>
<p>Тема 8. Керівництво і лідерство: Класифікація стилів керівників. Організація і лідерство.</p>	<p>Підбір, аналіз та опрацювання рекомендованої літератури, підготовка до практикуму</p>
<p>Тема 9. Менеджмент окремих сфер культури і мистецтва: Театральний менеджмент. Менеджмент у аудіо-візуальній сфері. Event-менеджмент, фестивальний і музейний менеджмент. Менеджмент музичного та шоу-бізнесу.</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття Зіставити різні погляди на основні проблеми даної теми</p>
<p>Тема 10. Тенденції сучасного дизайн-менеджменту: Дизайн-освіта як галузь креативних індустрій. Проектний менеджмент.</p>	<p>Підготовка доповіді, реферату, презентації</p>

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент в галузі мистецтва» передбачає: поточний контроль , який здійснюється: - як усний контроль у вигляді індивідуального опитування, аналітичного есе, презентації, реферативної доповіді; - як письмовий контроль в формі тестування, виконання практичних завдань.	60%
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (проєкту)	20%
Форма підсумкового семестрового контролю - екзамен	20%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування, індивідуальне опитування, презентації, реферати, усне повідомлення, розв'язання ситуаційних завдань, розроблення мережевого плану підготовки та реалізації проєкту (програми); екзамен
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних, семінарських занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час проведення письмового тестування, демонстрації презентацій.	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять, перевірка конспектів навчальних текстів, усний контроль у вигляді індивідуального опитування.	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (проєкту)	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів проєкту.	20
1.5. Інші види індивідуальних завдань, в т. ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			80
<i>Підсумковий контроль: екзамен</i>			20
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» D – від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамов Л. К. Менеджмент у сфері культури / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. Кіровоград : ЦПТІ, 2000. 88 с.
2. Антонюк О. В. Менеджмент культурно-мистецької сфери // Часопис. Випуск 11. Культурологія, 2012. С. 104-110.
3. Безгін І. Мистецтво і ринок : нариси. К. : ВВП «Компас», 2005. 544 с.
4. Гіп Гагорт. Менеджмент мистецтв. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумилович. Львів : Літопис, 2008. 360 с.
5. Дубок І. П. Джерела фінансування сфери культури в Україні шляхом бюджетного фінансування / І. П. Дубок // Вісн. нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. 2015. № 2. С.63-70.
6. Кузьмін О. Основи менеджменту : підручник. Вид. 2-ге, випр., доп. / Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. К. : Академвидав, 2007. 464 с.
7. Менеджмент : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. О. Дорошенко. Харків : ВСВ-Принт, 2015. 299 с.
8. Павліченко Н. В. Художній ринок як культурологічний та економічний феномен. *Магістеріум. Культурологія*, 2017. № (68). С. 72-75.
9. Проскуріна М.О. Організаційно-економічний механізм культурної індустрії України: Монографія / М. О. Проскуріна. К. : «Національна академія управління», 2018. 222 с.
10. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях / заг. ред. Балашова А. М., Мошенка Г. Є. К. : Алтера, 2018. 620 с.
11. Татарнікова А. А. Концептуальні засади професійної підготовки арт-менеджерів: компетентнісний вимір. Наукові записки ЦДПУ імені Володимира Винниченка. НАУКОВІ ЗАПИСКИ Серія : Педагогічні науки Випуск 204, 2022. С. 75-79
DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-204-75-79
12. «Управління проектами»: навчальний посібник / Уклад. : Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І. П. Малик. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
13. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підручник. Київ: Академвидав, 2007. 576с.
14. Яроміч С. А. Менеджмент у сфері культури: Навчальний посібник / Кн. 1. Одеса : Центр практичного менеджменту культури, 2006. 274 с.